

Syyslehti Höstbladet

Vaasan ympäristöseura
Vasa miljöförening r.y.

2016

Hei kaikki VYSSiläiset! Syksy on alkanut kirpeästi ja perunat on vielä nostamatta. Kesäisen kotitarveviljelyn sadonkorjuu on retuperällä osittain muutto- ja remonttikiireiden takia, mutta myös siksi, että ensi talven perunakellarista ei ole vielä tietoa. Eli jos jollain on juuresten säilytystilaa tyhjäkäynnillä, niin saa ilomielin tarjota :).

Kolme helpointa tapaa vaikuttaa planeettamme elinvoimaisuuden säilymiseen: tiiviimpää asumista, vähemmän autoilua, ja vähemmän eläinperäisiä tuotteita. Tämä realisoitui perheellemme nyt syksyllä, kun muutin puolisoni kanssa Mustasaaresta 144 m2 vuokra-asunnosta Hietalahteen 33 m2 omistusasuntoon. Nyt pääsee konkreettisesti kokeilemaan erilaisia tiiviin asumisen ratkaisuja.

Olimme toissa kesänä Taalintehtaalla suunnittelemassa kestäväen elämäntavan yhteisöä reilu sata vuotta vanhaan isoon hirsiluhitaloon, jossa oli 24 kappaletta 33 neliön asuntoa. Niissä oli aikoinaan asunut ruukintehtaan työläiset perheineen. Talossa oli parhaimmillaan asunut 150 henkilöä ja yhdessä yksiosässä jopa 8 henkisiä perheitä. Ehkei meidänkään tarvitse heti muuttaa isompaan vaikka perheeseen tulisi lisää. No sen näkee sitten.

Tämä on siis yksi yritys sopeutua niukkuuden maailmaan. Viidennes maapallon ihmisistä kuluttaa noin neljä viidesosaa maapallon resursseista. Meidän on siis tehtävä aika isoja muutoksia nopealla aikataululla. Mutta muutos ei ole pahasta. Tästä lisää lehdykän sisäisivuilla, jossa myös juttua mm. ihmisissä paheksuntaa ja jopa pelkoa herättäneestä ”vaarallisesta luonnontuhoajasta” merimetsosta.

Kaunoista loskaa toivottaen VYSSin pj Matti

Pikkujoulu - Lillajul 9.12.

Virittäydymme joulun tunnelmaan perjantaina 9.12. pikkujoulun merkeissä perinteisen tapan Alkulan tilalla Vanhassa Vaasassa (Gripinpolku 1) klo 18 alkaen.

Tapahtuman on jo vuosien ajan ollut lämminhenkinen ja iloinen kaikkien ympäristöseuralaisten yhteinen vuoden loppuhuipennus. Tapana on ollut, että jokainen tuokoon mukanaan jotakin pientä syötävää yhteiseen pöytään. Tervetuloa mukaan!

Vi sätter oss i julstämning fredagen 9.12. med en lillajulsfest, som firas traditionellt på Alkula gård i Gamla Vasa (Gripstigen 1) med börjat kl. 18.

Evenemanget har under flera år varit en trevlig och varm säsongsavslutning, som är öppen för alla föreningsmedlemmar.

Deltagarna har brukat hämta lite smått och gott till det gemensamma lillajulsbordet. Välkommen med!

Suomen 100 luontohelmeä

Suomen 100-vuotisjuhlavuoden hankkeessa Luonnonsuojeluliitto kannustaa ideoimaan, kokemaan ja varjelemaan 100 kansallisesti merkittävää luontokohdetta, jotka haluamme jättää perinnöksi jälkipolville.

Suomen luonnonsuojeluliitto on saanut yhteensä 160 ehdotusta luontohelmiksi. Kaikki ehdotukset esitellään nettisivuillamme www.sl.fi/suomi100 ja 100 helmeä julkistetaan joulukuussa 2016.

Vaasan ympäristöseura on esittänyt luontohelmi-kohteiksi Mustikkamaan, Öjenin suojelemattomat osat ja Solasaari / Passkäret.

Vuonna 2017 Suomen luonnonsuojeluliitto juhlii 100-vuotista Suomea paitsi luontohelmihankkeella, myös osallistamalla Luonnon päivä -konseptiin, jossa Suomen luonnon päivä -tyyppistä toimintaa toteutetaan vuoden aikana neljästi mm. Metsähallituksen luontopalvelujen hallinnoimilla suojelukoh-teilla.

KUTSU YHDISTYKSEN SYYSKOKOUKSEEN INBJUDAN TILL FÖRENINGENS HÖSTMÖTE

Seuran sääntömääräinen syyskokous pidetään ti 25.10.2016 klo 19:30 Vaasan Folkhälsantalolla (Raastuvankatu 23-25).

Asialistalla sääntömääräiset asiat kuten vuoden 2017 talousarvio ja toimintasuunnitelma, vuoden 2017 toimijat (mm. uuden puheenjohtajan sekä hallituksen valinta), sääntömuutosasia, jäsenmaksujen suuruus sekä edustajien valinta kattojärjestöjemme Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piirin sekä Natur och Miljön vuosikokouksiin.

Tarjolla kahvia / teetä sekä suolaista iltapalaa.

**TALOUS KASVUN
JÄLKEEN –tilaisuus
25.10.2016 klo 18
(ennen syyskokousta)**

Syyskokousta ennen klo 18:00 Marko Ulvila, yksi Talous kasvun jälkeä –kirjan kirjoittajista, avaa meille kirjan teemoja: Aikamme suuret ongelmat kuten ilmastonmuutos, eriarvoisuuden lisääntyminen ja työelämän koveneminen ovat kehittyneet yhteiskunnissa, joissa kansantuotteen kasvu on ollut ykköstavoite. Nyt talouden vauhti on hiipunut, eikä paluuta vahaan nousukauteen ole näköpiirissä. Puhe kasvun jälkeiseen aikakauteen siirtymisestä on lisääntynyt, mutta hyvinvoinnin järjestäminen tällaisessa taloudessa on vielä hahmottelematta.

Föreningens ordinarie höstmöte hålls tis 25.10.2016 kl 19:30 i Folkhälsanhuset Wasa (Rådhusgatan 23-25).

På föredragningslistan finns stadgeenliga ärenden såsom budget och verksamhetsplan för året 2017, funktionärer år 2017 (bl.a. ny ordförande och styrelse väljs), ett stadgeändringsärende, storleken på medlemsavgiften bestäms och representanter för våra takorganisationers (Natur och Miljö och Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri) årsmöten väljs.

Det bjuds på kaffe / te och en liten salt kvällsbit.

**TALOUS KASVUN
JÄLKEEN –evenemang
25.10.2016 klo 18
(före höstmötet)**

Före höstmötet kl. 18 talar Marko Ulvila, en av författarna till boken "Talous kasvun jälkeä", om bokens teman. Vår tids stora problem såsom klimatförändringen, ojämlikhet och hårt klimat i arbetslivet har utvecklats i samhällen där tillväxten av bruttonationalprodukten varit den viktigaste målsättningen. Nu har farten i ekonomin saktat av, och det finns inte längre någon återvändo till en stark tillväxt. Talet om en tidsålder efter tillväxten har ökat, men ännu har man inte gestaltat hur välståndet ska se ut i en sådan ekonomi.

Tiedustelut/Förfrågningar: Matti Tuomaala
0405552582 / matti.tuomaala@iki.fi

Skarvarna i Södra Stadsfjärden

I somras häckade cirka 500 skarvpar på Juckasgrynan och Metgrund i Södra Stadsfjärden. Skarvarnas häckningsgrund var en exotisk syn när man rörde sig över Vasklotbron och längs stadens stränder.

Reaktionerna på cityskarvarna har i år varit negativare än tidigare. Många har börjat tala om att begränsa eller till om med skrämman iväg skarvkolonin.

Skarvarna började häcka i Södra Stadsfjärden sommaren 2014 och har därefter blivit flera varje år. 2014 fanns det 70 häckande skarvpar, 2015 var antalet 210 och 2016 fanns redan 500 häckande par.

Vasa stad har befarat att skarvkolonin ska försämra vattenkvaliteten vid simstränderna och har ansökt om undantagslov att nästa år få skrämman iväg skarvarna med ljud- och ljuseffekter. Ännu i år visade inte vattenprover tagna av Vasa stads miljöavdelning några förhöjda hälsorisker orsakade av skarvkolonin.

Södra Stadsfjärden är Kvarkenregionens viktigaste lek- och yngelområde för abborre. Yrkes- och fritidsfiskarna har därför varit oroliga för att att skarvkolonin ska orsaka skador på fisket. Korsnäs-Malax fiskeområde, dit också Vasa stads vattenområde hör, har ansökt om undantagslov från NTM-centralen för att nästa år få behandla skarvarnas ägg med olja. Upprepad så kallad oljering skulle begränsa storleken på kolonin på längre sikt.

NTM-centralen har ännu inte behandlat Vasa stads och Korsnäs-Malax fiskeområdes ansökningar om undantagslov.

I maj förstördes över 300 skarvbon på Metgrund av okända förövare. NTM-centralen har polisanmält händelsen. Om förövararna blir fast kan de åtalas för naturskyddsbrott och få betala en ersättning på cirka 76 000 euro.

Ingen borde ta lagen i egna händer och alla lokala aktörer borde entydigt fördöma när sådant sker. Lokala medier och politiker har ett särskilt stort ansvar för att inte sprida ogrundade påståenden och "hatprat" om skarven.

Skarvstammen ökar mest i Kvarken

Det är inte bara i Vasa som skarven ökat snabbt. Enligt Vasabladets rapportering har antalet skarv-

bon i Österbotten tredubblats på ett år. En del av ökningen kommer från Finlands största skarvkoloni i Sastmola, som myndigheterna i följande gav tillstånd att skrämman iväg.

I hela Östersjöområdet ökar inte skarvarna längre lika kraftigt som tidigare. Bland annat har predation från havsörn börjat begränsa skarvstammen.

Troligen har också havsörnarna i Vasatrakten börjat lära sig att jaga skarv. Ett tecken på det är att NTM-centralens inventering i våras hittade skarvbon förstörda av unga havsörnar i kolonin i Södra Stadsfjärden.

Skarvens status principiellt viktig

Många tror felaktigt att skarven är en nykomling i vår natur. Skarven är en art som hör hemma i Östersjöområdet och som inte utgör något hot mot naturen eller mot andra arter. Den kan till och med ge skydd åt andra häckande sjöfåglar på de grund där den häckar.

Skarven är klassad som icke-jaktbart vilt enligt naturvårdslagen. Det är därför förbjudet att döda och skada fåglar eller att störa dem på deras häckningsplatser. NTM-centralen i Sydvästra Finland kan ändå på vissa grunder bevilja undantagslov för att förebygga eller minska skador orsakade av skarven.

Det är principiellt viktigt att man inte börjar tolka naturvårdslagen alltför löst i skarvens fall. Det skulle kunna bli ett prejudikat som påverkar inställningen också till andra fredade arter.

Natur och Miljö deltar i regionala skarvarbetsgrupp

En nationell skarvarbetsgrupp som leddes av Anna-Maja Henriksson presenterade i början av år 2016 ett betänkande om skarvpolitiken. I enlighet med denna konsensusrapport har Miljöministeriet börjat arbeta för att göra förfarandet för beviljande av undantagslov smidigare. Miljöministeriet har sammankallat regionala samarbetsgrupper, som bland annat skall diskutera hurudana undantagslov man skall kunna ansöka om tillstånd för. Den regionala skarvarbetsgruppen för Österbotten och Mellersta Österbotten har påbörjat sitt arbete i höst. Natur och Miljö är representerad i arbetsgrup-

pen av verksamhetsledare Bernt Nordman. Också några av lokalföreningarna har fått inbjudan att medverka.

Vi publicerar här ett utdrag ur en kommentar som Natur och Miljö skickade till den regionala skarvarbetsgruppen efter arbetsgruppens första möte i augusti. Kommentaren var ett svar till ett initiativ från Österbottens Fiskarförbund om vad arbetsgruppen borde besluta gällande åtgärder mot skarven.

Hela kommentaren har publicerats på Natur och Miljöns webbsajt:
<http://www.naturochmiljo.fi/hem/article-21161-53098-kommentarer-till-sterbottens-fiskarforbunds-framstallan-till-den-regionala-skarvarbetsgruppens-mote-den-1782016>

Allmänt om konflikten mellan yrkesfiske och skarvar i Österbotten

Natur och Miljö ser yrkesfisket som en viktig näring. Vi arbetar för att främja konsumtion av fisk från livskraftiga populationer som har beskattats på ett hållbart sätt, inklusive så att man undviker oönskad bifångst. Även odlad fisk har en roll i vår vision om en hållbar livsmedelsproduktion.

Natur och Miljö har förståelse för yrkesfiskarnas önskan att minska predationstrycket från skarvar, särskilt i de viktigaste lek- och yngelområdena i regionen. Det är dock viktigt att inse att det finns många andra faktorer som inverkar på fiskbestånden. Till dessa hör bl.a. muddringar, sura utsläpp från jordbruk- och skogsbruksmark, dammar som hindrar vandringsfisk samt Östersjöns allvarliga eutroferingsproblem. Dessa bör beaktas när man dimensionerar åtgärderna för att begränsa skarvbeståndet med motiveringen att värna om yrkesfiskets förutsättningar.

Storskarven är en naturlig del av Östersjöområdet fauna. Yrkesfiskerier bör anpassa sig till skarvens närvaro i regionen. Natur och Miljö bedömer ändå att skarvstammen är så stark att aktiva åtgärder för att påverka stammen och därmed minska de ekonomiska förlusterna för yrkesfisket kan godkännas inom ramen för gällande lagstiftning. Helt säkert är också att skarvpopulationen kommer att påverkas allt mer av naturliga fenomen som predation från havsörn.

Skarvparens förökningskapacitet i det österbottniska kustområdet är av allt att döma helt normal. Antalet skarvar som finns i regionen beror dels på den lo-

© Tomi Muukkonen
kala häckningen och dels på migration. Sålunda har lokala åtgärder för att påverka kolonier av häckande fåglar endast en begränsad inverkan på det totala antalet skarvar som befinner sig i regionen.

Skarvkolonin i Södra Stadsfjärden

Fiskarförbundet föreslår att skarvkolonin skall tas bort så fort som möjligt. Natur och Miljö kan inte omfatta förslaget som sådant, men bedömer att det kan vara motiverat att begränsa kolonins storlek för att skydda viktiga lek- och yngelområden. Det vore också värdefullt att genom uppföljande forskning få fram fakta om hur olika grader av begränsning av en skarvkoloni påverkar fiskpopulationerna i det aktuella området. Södra Stadsfjärden kunde vara ett lämpligt pilotprojekt för arbetsgruppen. Genom ett sådant här konkret exempel kan vi tillsammans utforma en fungerande process för att sammanjämka olika intressen och åsikter inom arbetsgruppen.

Om du vill ge din input till den regionala skarvarbetsgruppen i Österbotten kan du kontakta Bernt Nordman på bernt.nordman@naturochmiljo.fi.

Birthe Weijola

Arkipäivä hiilineutraalissa Vaasassa 2030-luvulla

Viime aikoina on ollut paljon puhetta ilmastonmuutoksen hillitsemisestä, myös Vaasassa. Kaupunki aikoo olla hiilineutraali vuonna 2035. Se on toivoa herättävä tavoite, joka ei ole epärealistinen eikä varsinkaan liian tiukka; mitä aikaisemmin onnistumme, sitä parempi. Maailman tila on nyt sellainen, että olemme suurten mullistusten kynnyksellä haluamme tai emme. Ne, jotka kykenevät nopeimmin ja parhaiten tarvittavaan elämäntapamuutokseen selviävät tulevaisuudessa parhaiten.

Kyse ei ole yksittäisongelmasta. Ihmiskunnan viimeisen sadan vuoden toiminta on syössyt maapallon kokonaisuutensa kriisitilanteeseen. Ilmastonmuutos on vakavin ongelma, mutta lisäksi ovat mm. merten ja maaperän saastuminen, juomakelpoisen veden sekä koskemattoman luonnon ja elinkeltoisten alueiden hupeneminen. Samalla väkiluku edelleen kasvaa. Ongelmien päätepiirteenä on kiihtyvä sukupuuttoaalto. Kun tähän lisätään ihmiskunnan kasvavat sosiaaliset ongelmat ja se, että nämä ongelmat voimistavat toisiaan, niin kuva nykytilanteesta on valmis.

Pahin katastrofi on vielä vältettävissä, jos ihmiskunta niin päättää. On monta toivoa herättävää seikkaa. Yksi tärkeimmistä on se, että samat toimenpiteet ja muutokset auttavat kaikkiin ongelmiin. Eli ihmiskunnan ja luonnon hyvinvointia ja tulevaisuutta parannetaan samoilla muutoksilla. Useimmat muutoksista parantavat ihmisten hyvinvointia vieläpä jo tässä ja nyt.

Yksi yhteinen tekijä nykytilanteen taustalla on fossiiliset polttoaineet. Vain ne ovat mahdollistaneet tämän elämäntavan, joka nyt on kääntynyt elämää vastaan. Yhdellä lauseella sanottuna kyse on ihmiskunnan räjähdysmäisesti kasvaneesta toiminnasta ja kulutuksesta sekä luonnon riistosta, muokkaamisesta ja pilaamisesta. Koko tämän elämäntapamme taustalla on fossiilisten polttoaineiden käyttöönnotto, yhdessä talouskasvuperiaatteen kanssa.

Kasvihuoneilmion hillitseminen ja hiilineutraalius vaatii siis elämäntapamuutoksen. Kuitenkaan kysymys ei ole hypystä tuntemattomaan, vaan melko pitkälle arkisista asioista, jotka ovat perin tuttuja. Ne ovat samaan aikaan helppoja ja vaikeita. Yleisillä sanoilla ilmaistuna kysymys on yhdenvertaisuudesta, kohtuudesta ja vastuusta. Mitä rakenteisiin tulee, kysymys on pienimuotoisuudesta ja paikallisuudesta sekä kansallisen omavaraisuuden kehittämisestä. Meidän ei suinkaan pidä raivata koko yhteiskuntaa

maan tasalle ja rakentaa uutta tilalle, vaan enemminkin päinvastoin. Meidän on huollettava, hoidettava ja parannettava sitä, mitä meillä jo on ja sen puitteissa omaksua toisenlainen elämäntap. Vaikka tarvitsemekin jotain uutta, ennen kaikkea uusiutuvaa energiaa, pääkysymys on vahingollisista turhuuksista luopumisesta.

Jos kaikki eläisivät kuin keskivertosuomalainen nyt, tarvittaisiin yli 3 maapalloa. Hyvin pitkälle ekologinen jalanjälki on seurausta kulutuksen määrästä, jonka yhtenä perusosana ja yleismittarina on energian kulutus. Meidän ei tarvitse mennä kuin 1960-luvulle löytääksemme tilanteen, jolloin Suomessa energiankulutus per henkilö oli kolmasosa nykyisestä. Miksi emme kykenisi edelleen selviämään samalla? Erona on vain, että se on nyt tuotettava uusiutuvilla energiamuodoilla. Kolmannes nykyisestä energiantuotannosta olisikin helppo korvata uusiutuvilla.

Jos oletamme, ettemme ole degeneroituneet vaan jopa hieman edistyneet, niin meidän tulisi pystyä tuolla kulutusmäärällä ylläpitämään yhteiskuntaa ja elämänlaatua, joka olisi parempi kuin sekä nykyinen, että 1960-luvun malli. Miten se näkyisi arjessa ja katurukavassa? Sähköntuotanto ja lämmitys toimisi uusiutuvalla energialla, liikenne sähköllä ja biokaasulla. Kaikki ei näkyisi päällepäin, mutta tuntuisi ilman raikkautena. Meillä olisi vähemmän yksityisautoilua ja enemmän kävelijöitä, polkupyöriä, takseja ja busseja. Olisi enemmän korttelikauppoja ja muita lähialveluja.

Kaupungissa olisi enemmän luontoa ja pikku viljelmiä piholla, parvekkeilla ja katoilla sekä enemmän viljelypalstoja laitamilla. Paikalliset asiat olisivat tärkeitä ja sosiaalinen kanssakäyminen lähiympäristön ihmisten kanssa vilkkampaa. Ympäristön luonnollisuus, viihtyisyys ja kauneus korvaisivat turhan kuluttamisen. Mielikuvituksella kuvaa voi värittää, kunhan muistaa, että pääkysymys on maapallon elämän tulevaisuuden turvaamisesta. Onneksi ihminen on luonteeltaan sellainen, että hän voi parhaiten kun hän tietää työskentelevänsä hyvän puolesta. Kukaan ei voi tehdä kaikkea, mutta kaikki voivat tehdä jotain. Se riittää, jos kokonaispäämäärä on hyvä.

Göran Ekström

Ett seminarium om Jordens och mänsklighetens framtidsutsikter

Mänsklighetens framtidsutsikter beror på de externa och de interna faktorerna. De externa är Jordens ekologi och de interna människan själv med sitt samhälle. Båda har människan försatt i kris, båda påverkar varandra och det enda som är säkert är att nuläget är ohållbart och vi står inför stora omvälvningar, vare sig vi vill eller inte.

Den djuekologiska föreningen Gröna Förbundet för Livets beskydd arrangerade tillsammans med Vasa miljöförening och konstevenemanget Bothnia Biennale 2016 ett seminarium om ovanstående ämne i Vasa den 3.9.2016. Som föredragshållare var tre av Finlands främsta forskare inom sina respektive områden; Jussi T Eronen, Ville Lähde och Elisa Aaltola. Publiken var ganska liten, kring 25 deltagare, men dagen gjorde starkt intryck på dem som var med.

Seminariets tredelade namn - Är kollapsen oundviklig? - Den elfte stunden - Funderingar som om livet hade någon betydelse - innehåller en komprimerad information om situationen i världen. Den första delen, kollapsens oundviklighet, måste besvaras jakande därför att kollapsen redan har börjat, men vi kan påverka dess djup, lindra dess följder och anpassa oss till nya omständigheter. Allt detta kräver en ny livsstil.

”Den elfte stunden” betyder att vi nu står på tröskeln; om vi inte inom några årtionden gör stora förändringar i livsstilen och inom samhällens alla verksamhetsområden kommer katastrofen att bli maximal. Som exempel kan vi ta klimatförändringen och artutrotningen, båda orsakade av människans verksamhet. De är redan i full gång men om inte stora förändringar åstadkommes - en radikal kvantitativ minskning och kvalitativ förändring av konsumtionen - kommer situationen att leda till en accelererande kedjereaktion med mycket drastiska följder.

”Funderingar som om livet hade någon betydelse” är en direkt antydning om att nuvarande politik och i högsta grad ekonomi bedrivs som om livet i sig inte hade någon betydelse. Tillväxtekonomin och konkurrensen har blivit självändamål för vilka såväl människans som naturen offras. Stråvan med seminariet var att belysa denna fråga och lyfta fram livet och dess förtgång som de värden vår politik måste bygga på. FD Jussi T. Eronen är forskare och docent vid Helsingfors universitet. Han har deltagit i stora internationella forskningar, bland annat i det av Stanford University ledda projektet ”Consensus for Action” i vilket sammanlagt över 500 toppforskare från 44 länder vädjar till beslutsfattarna att beakta de stora ekologiska megatrenderna i all planering, politik och i allt beslutsfattande. Eronens centrala budskap var att människans liv och hela den mänskliga kulturen byggs på jordens ekologi och när den kollapsar, kollapsar även

mänsklighetens livsförutsättningar.

De stora katastroftrenderna som människan orsakat är klimattförändringen, artutrotningen, konkreta skador och förändringar i ekosystemen, föroreningarna samt befolknings- och konsumtionsökningen. Var och en av dessa trender är stora nog i sig och orsakar allvarliga och långvariga skador och tillsammans leder de i värsta fall till en form av total-kollaps. Eronen sade i början av sin presentation att det kan tyckas att hans anförande tar bort allt hopp men att de följande anföranden kommer att återge hoppet.

FD Ville Lähde är forskare och faktaboksförfattare med en kulturell och politisk infallsvinkel. Hans senaste bok ”Paljon liikkuvia osia” handlar om hur allt hänger ihop och framför allt om samhällsdebattens fallgropar. Vad han ville belysa i seminariet var vilken form av politik och beslutsfattande som krävs för att mänskligheten skall förmå rädda det som räddas kan och samtidigt bädda för en bättre framtid för mänskligheten globalt. Lähde poängterar att samma saker är lyckligtvis oftast bra för både människan och ekologin.

Lähdes utgångspunkt var att samtidigt som de av Eronen påtalade ekologiska problemen måste tacklas skall vi även bygga en socialt bättre värld. Det betyder bland annat en jämlikare fördelning, som hjälper de mest nödställda. Matproduktionen är en central faktor på alla sätt och ett av de stora globala problemen. Framtiden måste byggas på småskalig odling och närproducerad mat. I u-länderna är just det tillsammans med kvinnornas skolning bland de viktigaste målen.

Den tredje och sista föredragshållaren var FD Elisa Aaltola, verksam som forskare vid olika universitet, bland annat i Åbo och Östra Finland. Hennes område är moralfilosofin, specifikt gällande människans förhållande till naturen och de andra arterna.

Aaltolas anförande var en gedigen och vacker berättelse om människan som en del av naturen. Hon presenterade ett flertal filosofer genom tiderna och även nya forskningar som visat på människans starka samhörighet med naturen. Människan känner intuitivt av det, om hon ger sig tid och möjlighet till en rofylld och ostörd vistelse i naturen. Det gör henne gott på alla sätt, fysiskt, psykiskt och moraliskt. Varje känsla av hänförelse i skogen eller i någon annan av människan oförstörd naturmiljö gör människan friskare och ädlare.

Seminariet inleddes med en underbar sång framförd av se-inajokikören Sorja. De framförde ”Mielessämi”, ett verk av Johanna Tarkkanen, som även ledde kören. Texten var baserad på en dikt av Lisa Nelson. Seminariet avslutades med ett besök i Konsthallen. Konstnär Simon Gripenberg, en av utställarna, presenterade den inspirerande utställningen som hör till konstevenemanget Bothnia Biennale 2016, som har temat symbios. Dagens helhet blev en sluten cirkel, som började och slutade med berörande konst och där emellan begrundades människans fotspår på Jorden och framtidsutsikterna. Människan behöver såväl fakta och logik som känslor, intuition och hjärta för att leva både gott och ansvarsfullt.

Göran Ekström

Oletho miettinyt, mitä voisit tehdä paremman maailman puolesta?

Anna aikaasi vapaaehtoistyölle - rikastutat samalla elämääsi!

Vapaaehtoistyötä tekevät voivat itse päättää, kuinka paljon aikaansa antavat ja millaisia haasteita haluavat vapaaehtoistyössä kohdata. Vapaaehtoinen löytää uusia yhteisöjä ja ystäviä!

Ruohonjuuritasolla on paljon pieniä ja suuria asioita, joissa voit olla avuksi.

Vaasan ympäristöseuranakin tarvitsee juuri Sinua mukaan vapaaehtoiseen luonnonsuojelutyöhön!

Tule meidän kokouksiin ja liity tiedotuslistalle tai Facebookryhmään.

Har du funderat hur du skulle kunna göra världen bättre?

Ge din tid till frivilligarbete - samtidigt berikar du ditt liv!

De som gör frivilligarbete kan själva bestämma hur mycket av sin tid de ger och hurudana utmaningar de vill ta sig an. Genom frivilligt arbete hittar man nya sammanhang och vänner!

På gräsrotsnivå finns mycket små och stora saker, där du kan vara till hjälp.

Vasa miljöförening behöver just Dig med i frivilligt naturskyddsarbete!

Kom på våra möten eller anslut dig till vår informationslista eller Facebookgrupp.

www.sll.fi/pohjanmaa/vaasa/liity-jaseneksi/spostilistat

www.facebook.com/VYSVMF/